

Parallelsessie Beraad en Advies, 28 januari 2021

Inburgering

Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter: de heer L. Onvlee
Raadsgriffie: mevrouw E. van Bekhoven
Fracties: Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie -
VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Fractie van Maaren
Portefeuillehouder: de heer E. Kraaijeveld
Ambtelijk: mevrouw W. Springer
Notulen: notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij leidt de bespreking kort in en heet de mensen van de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden die meekijken en -luisteren ook welkom.

Inburgering

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Om die reden is er gezamenlijk met de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden een beleidsdocument opgesteld. Dit beleidsdocument is tijdens de regionale radenbijeenkomst van woensdag 16 december 2020 toegelicht.

Wethouder Kraaijeveld verwijst naar de regionale informerende sessie over deze nieuwe Wet Inburgering. De wet streeft ernaar om mensen na inburgering zo snel mogelijk te laten meedoen aan de samenleving. Hij noemt de pilot Taalsnelweg als goed voorbeeld. Dit heeft er ook toe geleid dat mensen snel de arbeidsmarkt konden betreden. Sinds oktober wordt ook gewerkt met Taalboek. De wethouder hoopt dat de raden van Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden hiermee instemmen.

De heer Van Breemen is blij met het voorliggende stuk en met de samenwerking met Molenlanden en Vijfheerenlanden. Ook met Vluchtelingenwerk en Avres wordt samengewerkt; complimenten daarvoor. Hij hoopt dat via Avres ook de werkgevers in de regio betrokken worden bij het traject. Hij vraagt de formulering van de ambitie *duurzaam uitstromen uit de uitkering* wat positiever te formuleren in de zin van bijvoorbeeld streven naar zelfredzaamheid op de arbeidsmarkt en in de maatschappij. Ook gaat hij in op de financiële middelen. Hij begrijpt dat het binnen het budget van het Rijk moet passen, maar het gaat wel om een belangrijk beleidsterrein. GroenLinks zou zo nodig ook financieel willen bijdragen om te voorkomen dat aan kwaliteit ingeboet wordt.

De heer De Jong vindt het een duidelijk stuk. Hij heeft overleg met cliëntenraad, Avres en Vluchtelingenwerk en positieve geluiden gehoord. Hij merkt op dat bij 3.1. gesproken wordt over een warme overdracht en bij 3.5. wordt aangegeven dat de overdracht geen verplichting is. Dat roept vragen op want de overdracht lijkt erg belangrijk. Hij noemt de reistijd in de start van het traject die groot kan zijn; dat kan een beperking zijn. Wellicht kan in overleg met Stichting Vluchteling hier een oplossing voor gezocht worden. Voor hereniging van gezinsmigranten is geen maatschappelijke begeleiding voorzien; dat zouden de partners moeten bieden. Daarin liggen risico's. Hij pleit ervoor eventueel met financiering uit het sociaal domein preventief actie te ondernemen op dit punt. Ook vraagt hij om tussentijds de PIP (persoonlijk plan inburgering en participatie) bij te stellen. Het budget deed hem denken aan de situatie bij de overname van de jeugdzorg door de gemeente; hoe kijkt de wethouder hier tegenaan?

De heer Van Santen vraagt aandacht voor het feit dat mensen op een bepaald taalniveau komen, terwijl zij mogelijk capaciteiten hebben om verder te leren. De gemeente krijgt de regie over de inburgering omdat de gemeente de beste verbinding kan leggen tussen onderwijs, werkgevers e.d.. Hij informeert naar de aanbesteding.

Mevrouw Van Oversteeg vindt het een mooi stuk en is blij met de goede samenwerking met de andere gemeenten. Veel vragen zijn al gesteld. Met betrekking tot de financiën merkt zij op dat de aanpak misschien niet past binnen de middelen van het Rijk. Op welke manier wordt de raad hierover benaderd en hoe gaat dan de verdeling over de drie gemeenten?

De heer Chaaby geeft complimenten voor het heldere stuk. Het is belangrijk dat mensen zo snel mogelijk inburgeren. Hij is het eens met de heer Van Breemen die sprak over een positieve uitstraling bij de formulering van de ambitie. De heer Chaaby spreekt met veel inburgeraars in het kader van gezinshereniging. Hij vindt de maatschappelijke begeleiding ook voor hen belangrijk want de partners hebben nog onvoldoende ervaring in onze maatschappij. Het is belangrijk de mensen verder te helpen in de samenleving. De kosten mogen ook geen belemmering zijn voor hen. Hij doet een beroep op de gemeente om hier flexibel mee om te gaan samen met de partners. Hij is ook erg tevreden over de uitstroom als gevolg van de pilots.

De heer Oostrum verwijst naar de uitstekende presentatie in regionaal verband, complimenten daarvoor. Het persoonlijk plan inburgering en participatie moet vooral gaan over wat de mensen zelf willen en gericht zijn op meedoen naar vermogen. Na een of anderhalf jaar stopt de begeleiding door Vluchtelingenwerk; dat moet wel gevolgd worden door een warme overdracht en mogelijk een maatjesproject. Met betrekking tot de capaciteitsvraag zegt hij dat hij hoopt op een langdurige voortzetting.

De heer Van der Lee geeft complimenten voor het prima stuk. Hij vraagt om hoeveel mensen het gaat en waar de taalcursussen gegeven worden.

Mevrouw Alba Heijdenrijk vindt het ook een goed stuk. Zij vraagt aandacht voor de maatschappelijke begeleiding bij gezinshereniging die door de partner gedaan zou moeten worden. Zij vindt het belangrijk om hier extra aandacht voor te bieden. Juist de vrouwen zouden maatschappelijke begeleiding moeten krijgen. Zij is ook voorstander van een maatjesproject. Dat zou misschien ook onder de aandacht van jongeren gebracht kunnen worden. Zij is benieuwd hoe de werkgevers betrokken worden bij dit project en of er ook gesproken wordt over leerwerkplekken. Zij vraagt voorts waarom dit nu pas in kaart wordt gebracht. Na inburgering is aan het werk kunnen gaan erg belangrijk.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en geeft de wethouder gelegenheid om te reageren.

Wethouder Kraaijeveld reageert op de vragen en opmerkingen. Hij bedankt voor de complimenten die hij zal doorgeven. Hij is ook blij met de samenwerking met de andere gemeenten, Vluchtelingenwerk en Avres. De werkgevers zijn zeker al betrokken bij het project. Sinds 2019 is men al met de voorbereiding bezig, o.a. in het kader van de pilot Taalsnelweg. Het is belangrijk om belemmeringen het hoofd te bieden voor 2022. Als voorbeeld noemt hij de kinderopvang. Hij begrijpt de vragen over de financiën. Er is veel lobby geweest. Door de manier waarop samengewerkt wordt, wordt ook bespaard. De ambitie is om het binnen de kaders te houden. Het wordt goed gemonitord en zo nodig moet het Rijk gevraagd worden extra middelen toe te kennen.

De hereniging van gezinsmigranten: de budgettaire middelen verschillen per land van herkomst. Op inhoud kan de wethouder de redenering volgen maar de budgetten zijn er niet naar. Het is zeker een aandachtspunt dat verder in de besprekingen richting 2022 meegenomen zal worden. Wellicht is er ook een pilot mogelijk.

In januari is een informatiebrief gestuurd over de aanbesteding. Er is een kort geding aangespannen dat op 4 februari dient. Als er meer bekend is, zal de raad geïnformeerd worden. De definitieve locaties zijn ook nog niet bekend. Geprobeerd wordt om het zo dicht mogelijk in de gemeenten te lokaliseren.

De heer Van Santen begrijpt dat de aanbesteding nog niet is afgerond. Hij vraagt of de gemeente in dit kader een verkeerd besluit heeft genomen.

Wethouder Kraaijeveld zegt dat dit nu aan de rechter is. De gemeente heeft het zorgvuldig gedaan en is tot een voorlopige gunning gekomen. Daartegen is een geding aangespannen. Voorlopig moet dit afgewacht worden.

De wethouder bedankt de heer Chaaby voor de reflecties. Samen met Vluchtelingenwerk wordt ruimte gezocht om zo nodig langer begeleiding te bieden dan gedurende een jaar. Zeker is het belangrijk om aan te sluiten bij de wensen van betrokkenen. Taal is erg belangrijk, maar er kan ook meer bij komen kijken. Er moet ook goed aangesloten worden bij verwachtingen.

De heer Van Breemen bedankt voor de beantwoording. Hij vraagt nog naar de aanpassing van de formulering van de ambitie.

De heer De Jong merkt op dat meerdere partijen hebben gepleit voor de begeleiding bij gezinshereniging. Hij meent dat goed de vinger aan de pols gehouden moet worden om te voorkomen dat men later tegen problemen aanloopt. Eventueel kan vanuit het sociaal domein hieraan bijgedragen worden. Ook vraagt hij om een reactie op de overdracht en de reistijd.

Mevrouw Alba Heijdenrijk vraagt ook aandacht voor de maatschappelijke begeleiding van vrouwen en voor een vorm van maatjesproject voor de kinderen.

Wethouder Kraaijeveld zegt dat de formulering van de ambitie niet negatief bedoeld is. Het gaat langs drie gemeenteraden en het is een gezamenlijk doel.

De heer Van Breemen begrijpt de wethouder wel maar het doel van inburgering is dat mensen op een volwaardige manier kunnen meedoen aan de samenleving en zelfredzaam zijn op de arbeidsmarkt en niet als eerste uitstroom uit de uitkering.

Wethouder Kraaijeveld bevestigt dat dit het doel is.

Het is belangrijk mensen eerder te laten beginnen met een Taalcursus, maar de afstand is soms wel lastig. Het is een punt van aandacht.

De maatschappelijke begeleiding van vrouwen en een maatjesproject kunnen wellicht de komende tijd meegenomen worden bij de voorbereidingen.

De voorzitter stelt vast dat niemand meer het woord verlangt en sluit de beraadslagingen.

De heer Van Breemen zegt zich te beraden op een amendement inzake een andere formulering van de ambitie zoals door hem toegelicht.

De voorzitter concludeert dat het voorstel geagendeerd kan worden als hamerstuk en dat er altijd ruimte is om een amendement te bespreken.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.